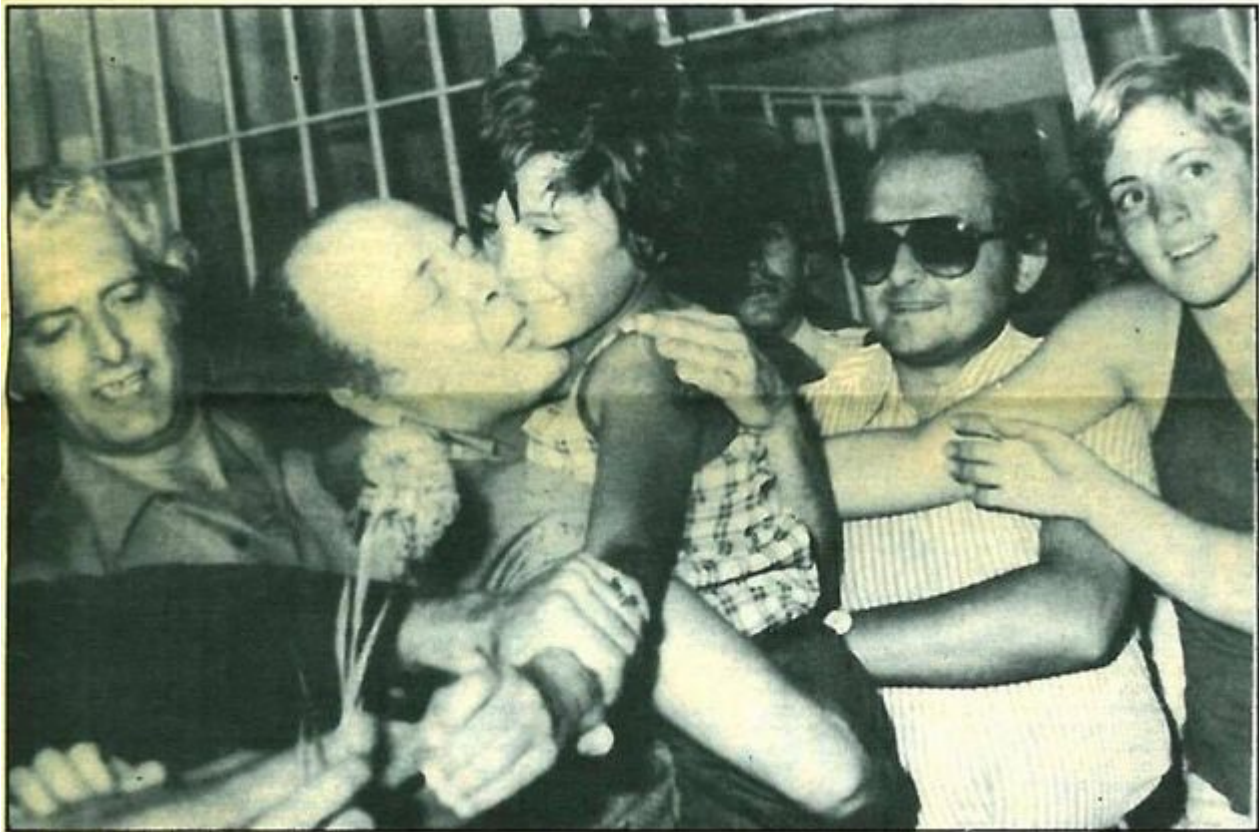

Σάκης Καράγιωργας: ο αγωνιστής με την αρετήν και την τόλμην

Συντάκτης:

Μάκης Μπαλαούρας*

*Αν ήταν να βάλω έναν τίτλο για τον Καράγιωργα, θα έβαζα τους στίχους του Κάλβου που του
ταιριάζουν απόλυτα:*

«Όσοι το χάλκεον χέρι βαρύ του φόβου αισθάνονται

ζυγόν δουλείας ας έχωσι·

θέλει αρετήν και τόλμην η ελευθερία».

Πολλές φορές, συζητώντας με νέους ανθρώπους, μαθητές-φοιτητές, βλέπω ότι έχουν την εντύπωση πως το μαζικό φοιτητικό κίνημα προέκυψε από το πουθενά, και μια ωραία μέρα του Νοέμβρη του '73 μαζεύτηκαν οι φοιτητές και έγραψαν ιστορία που ονομάστηκε «έπος του Πολυτεχνείου».

Αυτό όμως δεν θα είχε συμβεί αν δεν υπήρχαν οι αντιστασιακές οργανώσεις, οι αγωνιστές που θυσιάσαν και τη ζωή τους για ελευθερία και δημοκρατία, αν μέσα στα Πανεπιστήμια δεν υπήρχαν φωτισμένοι δάσκαλοι και πρωτοπόροι διανοούμενοι όπως ο Σάκης Καράγιωργας, που δίδαξαν και στη θεωρία και στη πράξη την «αρετήν και τόλμην» για την ελευθερία.

Το μαζικό αντιδικτατορικό κίνημα δεν εμφανίστηκε ξαφνικά, παρά την αντίθετη εντύπωση που καλλιεργούν τα ΜΜΕ.

Προηγήθηκαν σκληροί και επώδυνοι αγώνες, μακρές κοινωνικές, πολιτικές, αλλά και συναισθηματικές διεργασίες.

Από τους ραδιοφωνικούς σταθμούς, όπως την Ντόιτσε Βέλε, το BBC, το Παρίσι ή τη Φωνή της Αλήθειας, ακούγαμε τις οιμωγές κρατουμένων από τα βασανιστήρια, τις απολογίες τους που μας

ακούγονταν ως θούριοι ελευθερίας-δημοκρατίας.

Ο Καράγιωργας ήταν ένας απ' αυτών. Και δεν αναφέρομαι μόνο στη διακριτή ηρωικότητά του ως στελέχους της παράνομης οργάνωσης «Δημοκρατική Αμυνα», στην αντοχή του στα βασανιστήρια, όντας βαριά τραυματισμένος με ανεπούλιστα τραύματα από τη βόμβα που έσκασε στα χέρια του, αλλά και στο ότι ήταν ένας οργανικός διανοούμενος που μας έδινε το ερέθισμα να τον ανακαλύψουμε και να αναζητήσουμε τις ιδέες του μέσα από τα εγχειρίδιά του ως καθηγητή, μέχρι τη σύλληψή του, στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Ήταν έξω και πέρα από την κυριαρχία της φιλελεύθερης οικονομικής επιστήμης.

Στα Πανεπιστήμια στη δικτατορία απαγορεύονταν να συζητούνται άλλες σχολές οικονομικής σκέψης, ο Μαρξ ήταν ωσάν να μην έχει υπάρξει και αυτού που μας κέντριζαν οι ιδέες του ήταν του Καράγιωργα.

Αργότερα, μετά τη δικτατορία, εκδόθηκαν δύο έργα-σταθμοί για την επιστήμη, τα οποία και κυκλοφόρησαν εκτός συνόρων: οι «Οικονομικές λειτουργίες του κράτους» και «Οι διαστάσεις της φτώχειας στην Ελλάδα», δύο μνημειώδη έργα που δημιούργησαν μια νέα σχολή σκέψης και έρευνας στην Ελλάδα.

Ο Καράγιωργας καθιερώθηκε ως ο πρωτοπόρος της αντισυμβατικής οικονομικής σκέψης και πολιτικής γιατί έξιωσε την επιφάνεια των φαινομένων, αποκαλύπτοντας τις ταξικές σχέσεις και συγκρούσεις.

Η Νίκη, η σύντροφός του, που στάθηκε αγόγγυστα δίπλα του στη δίκη και στη φυλάκισή του, μου θύμιζε πώς γελούσαμε τότε σ' ένα ξενοδοχείο του Λονδίνου όπου εγώ ήμουν μεταπτυχιακός φοιτητής και ο Σάκης με τη Νίκη είχαν έρθει εκεί για ιατρικούς λόγους.

Ήταν αρχές του 1976, τότε που μου έδωσε ο Καράγιωργας μια συστατική επιστολή για να γραφτώ σε Πανεπιστήμιο του Λονδίνου.

Πολύ σύντομα, σε καμιά δεκαριά ημέρες, έλαβα απάντηση από την Οξφόρδη! Τρομοκρατήθηκα και φυσικά δεν απάντησα ποτέ.

Το ότι όμως κάλεσαν έναν άγνωστο, που δεν είχε ιδιαίτερες περγαμηνές, δείχνει πόσο μετρούσε το κύρος του Καράγιωργα στην επιστημονική κοινότητα του εξωτερικού.

Το 1986, έναν χρόνο μετά την απώλειά του, η Νίκη έβαλε στα σκαριά τη δημιουργία του Ιδρύματος Σάκη Καράγιωργα, το οποίο για ενάμιση χρόνο φιλοξενήθηκε στον Σύλλογο Υπαλλήλων Τραπεζίτης της Ελλάδος (Σίνα 16), όπου ήμουν πρόεδρος.

Το 1974 τον βρίσκει συναρχηγό στο ΠΑΣΟΚ, ενώ έναν χρόνο μετά διαγράφεται, και τον ακολουθούν άλλοι 1.000 που στη συνέχεια δημιουργούν τη Σοσιαλιστική Πορεία.

Λίγο αργότερα πρότεινε τη δημιουργία ενός «Μπλοκ εξουσίας των αριστερών και προοδευτικών δυνάμεων».

Στο μεταξύ σημειώνονται συγκρούσεις στο ΚΚΕ Εσωτερικού, το οποίο πρέπει να αποφασίσει αν θα είναι ένα αριστερό-ριζοσπαστικό κόμμα ή θα γίνει συνοδοιπόρος του ΠΑΣΟΚ.

Ο Καράγιωργας τάχτηκε με την πρώτη άποψη και πρότεινε την ένταξη της Σοσιαλιστικής Πορείας στο ΚΚΕ Εσωτερικού, που όμως απορρίφτηκε στην πανελλαδική συνδιάσκεψή της.

Να αναφέρω ένα γεγονός που δεν το ξέρουν πολλοί: λίγο αργότερα εντάχθηκε στο ΚΚΕ Εσωτερικού, γεγονός που κρατήθηκε μυστικό για λόγους που σχετίζονταν με τις ιδιαιτερότητες της εποχής.

Θυμάμαι με πόση συντριβή πληροφορηθήκαμε τον θάνατό του. Μια συντριβή που γινόταν πιο δυσβάσταχτη και για πολιτικούς λόγους.

Η αγαπημένη του ανιψιά Ζωή Χαλιδιά μου θύμιζε ότι ο τάφος του στο Α' Νεκροταφείο είναι στην ίδια «γειτονιά» με τους τάφους του Κατράκη, του Πέτρουλα, του Τάσσου, του Λαμπράκη, του Μανδηλαρά, του Β. Λογοθετίδη, της Λαμπέτη, του Τσιτσάνη και της Βουγιουκλάκη.

Η απώλειά του, κατά τη γνώμη μου, καθυστέρησε τη δημιουργία του ΣΥΡΙΖΑ, και ίσως σήμερα αυτός

να ήταν ένας φάρος και πυξίδα καλύτερης πορείας.

**βουλευτής Ηλείας του ΣΥΡΙΖΑ*

Πηγή: <http://www.efsyn.gr/arthro/sakis-karagiorgas-o-agonistis-me-tin-aretin-kai-tin-tolmin>